

M

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
80-810 Gdańsk
Okopowa 21 / 27

Gdańsk, 2019-07-25

WK-I.431.14.2019.ER

Starostwo Powiatowe w Pruszczu Gdańskim

STAROSTWO POWIATOWE
w Pruszczu Gdańskim
PUNKT PODAWCZY

WPL. 25.07.2019

Ilość załączników .....
Podpis .....

*BR- przenie o ven moe po
wklepio*

26.07.2019

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Korespondencja wysłana z systemu EZD PUW

Pan

Stefan Skonieczny

Starosta Gdański

Szanowny Panie Starosto,

w związku z niewniesieniem zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego dotyczącego kontroli przeprowadzonej w Starostwie Powiatu Gdańskiego z/s w Pruszczu Gdańskim w dniach 4 - 5 czerwca 2019 r. w zakresie realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Z poważaniem

Emilia Rećko
Inspektor Wojewódzki
Oddział Kontroli
Wydział Kontroli
Pomorski Urząd Wojewódzki
tel. 58 30 77 639

Załączniki:

1. pismo przewodnie do wystąpienia pokontrolnego.(5227111_4683187).pdf
2. wystąpienie pokontrolne .(5228738_4679793).pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2019-07-25T12:48:52.750Z

Podpis elektroniczny zweryfikowany w dniu *25.07.19*
Wynik weryfikacji: ~~ważny/nieważny/brak możliwości weryfikacji~~

Podpis sporządzającego wydruk .....

2019-07-25, 1.

Podpis elektroniczny

**Pan
Stefan Skonieczny
Starosta Gdański**

Szanowny Panie Starosto,

w związku z niewniesieniem zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego dotyczącego kontroli przeprowadzonej w Starostwie Powiatu Gdańskiego z/s w Pruszczu Gdańskim w dniach 4 - 5 czerwca 2019 r. w zakresie realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej¹ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

z up. Wojewody Pomorskiego
Żaneta Jenta
Dyrektor
Wydziału Kontroli

---

¹ Dz.U. Nr 185, poz. 1092.

WOJEWODA POMORSKI

WK-I.431.5.2019.BK

Gdańsk, dnia lipca 2019 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Starostwo Powiatowe w Pruszczu Gdańskim ¹ (dalej: <i>starostwo</i>)
Przedmiot kontroli:	realizacja zadań mających na celu udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej
Okres objęty kontrolą:	od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2019 r.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	kontrola pozaplanowa, w trybie zwykłym, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ²
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	4-5 czerwca 2019 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stefan Skonieczny – Starosta Powiatu Gdańskiego (dalej: <i>starosta</i>)
Skład zespołu kontrolującego	Bernadeta Karwacka- starszy inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolującego, Bożena Czarnecka-Lech - starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego Emilia Rećko – inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego ³
Informacje wstępne. <p>Dnia 15 czerwca 2018 r. została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw. Na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (dalej: <i>unpp</i>) zaczęły funkcjonować nowe usługi - nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatna mediacja oraz rozszerzono katalog beneficjentów. Oznacza to, że od dnia 1 stycznia 2019 r. do uzyskania pomocy uprawniona jest każda osoba fizyczna, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Ustawa nakłada również na powiaty obowiązek realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej. System⁴ gwarantuje bezpłatny dostęp do darmowych porad prawnych oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w lokalnych społecznościach. Stopniowo będzie też wdrażana nieodpłatna mediacja.</p> <p>Minister Sprawiedliwości mając na uwadze zapewnienie jakości świadczonych usług, polecił wojewodom przeprowadzenie kontroli, mających potwierdzić wdrożenie w powiatach najważniejszych aspektów realizacji znowelizowanej ustawy.</p>	

¹ ul. Wojska Polskiego 16, 83-000 Pruszcz Gdański

² t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.

³ upoważnienie nr 42/2019 z dnia 3 czerwca 2019 r., akta kontroli str. 9

⁴ Od początku roku 2016 na terenie całej Polski funkcjonuje system darmowej pomocy prawnej. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości zakładającej stworzenie ogólnopolskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę systemu nieodpłatnej pomocy prawnej (dalej: *systemu npp*) pod względem organizacyjnym, merytorycznym i jakości obsługi osób uprawnionych.

W celu realizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2019 r.:

- w dniu 30 października 2018 r. Zarząd Powiatu Gdańskiego podjął Uchwałę Nr 662/2018 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu: nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej,
- w dniu 14 listopada 2018 r. Uchwałą Nr LVIII/345/2018 Rada Powiatu Gdańskiego wyraziła zgodę na zawarcie porozumienia z Gminą Pruszcz Gdański w sprawie wspólnej realizacji zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego lub nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu gdańskiego. Podjęcie powyższej uchwały wynikało z konieczności utworzenia dodatkowego piątego punktu *npp* w 2019 r.⁵,
- w dniu 5 grudnia 2018 r. Zarząd Powiatu Gdańskiego Uchwałą Nr 9/2018 ogłosił wyniki otwartego konkursu ofert i zlecenia organizacji zadań publicznych z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w roku 2019 wraz z udzieleniem dotacji na rok 2019.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatu Gdańskiego z siedzibą władz w Pruszczu Gdańskim⁶ za koordynację zadań *npp* i edukacji prawnej odpowiada sekretarz powiatu⁷, któremu bezpośrednio podlega m.in. samodzielne stanowisko ds. obsługi Rady Powiatu. Do zadań realizowanych na tym stanowisku należą m.in. zadania związane z *npp*⁸.

Ustalenia

Liczba punktów przypadająca na dany powiat została określona przez mnożnik zdefiniowany w art. 20 ust. 4 *unpp*. Na koniec grudnia 2017 r. liczba mieszkańców powiatu gdańskiego wyniosła 113.983⁹. Zatem stosownie do powołanego przepisu *starosta* zobowiązany był uruchomić w roku 2019 5 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

Stosownie do powyższego na terenie powiatu gdańskiego działają: 2 punkty, w których usługa *npp* świadczona jest przez adwokata i radcę prawnego oraz 3 punkty prowadzone przez organizację pozarządową, w tym 2 punkty dla świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i 1 punkt dla udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

I. Procedura podejmowania czynności w przypadku punktów prowadzonych przez adwokatów i radców prawnych

Ustalono, że zgodnie z art. 11 *unpp* w sprawie punktów, w których nieodpłatnej pomocy prawnej będą udzielać adwokaci i radcowie prawni, w dniu 26 listopada 2018 r. zawarto porozumienie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu gdańskiego, pomiędzy Powiatem Gdańskim, reprezentowanym przez Wicestarostę Pana Mariana Cichona oraz Członka Zarządu Pana Jarosława Kornath a Okręgową Izbą Radców Prawnych w Gdańsku (dalej: *OIRP*) i Okręgową Radą Adwokacką w Gdańsku (dalej: *ORA*). Zarówno *ORA*, jak i *OIRP* pismami z dnia 26 i 30 listopada 2018 r.

⁵ zgodnie z *unpp* liczba punktów jest zależna od liczby ludności powiatu. W związku ze wzrostem liczby ludności, Powiat jest zobowiązany do utworzenia dodatkowego punktu

⁶ Stanowiący załącznik do uchwały Nr 606/2018 Zarządu Powiatu Gdańskiego z dnia 3 lipca 2018 r.

⁷ § 7 pkt 12 regulaminu

⁸ zakres obowiązków pracownika na samodzielnym stanowisku ds. obsługi RP, akta kontroli str. 140-145

⁹ https://www.google.com/publicdata/explore?ds=z4jst6cl90hnqu_&met_v=pop&idim=powiat:042214004000&hl=pl&dl=pl

poinformowali *starostę* o wyznaczeniu adwokata i radcy prawnego wraz z ich zastępcami uprawnionych do świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej.¹⁰

O zawartym porozumieniu zgodnie z art. 10 ust.3 *unpp* poinformowano wojewodę pismem znak BR.031.15.2018 z dnia 10 grudnia 2018 r.¹¹

W dniu 2 stycznia 2019 r. Powiat Gdański, reprezentowany przez Starostę Gdańskiego Pana Stefana Skoniecznego i Wicestarostę Pana Mariana Cichona zawarł umowy z adwokatem oraz z radcą prawnym w celu udzielania w roku 2019 na terenie powiatu gdańskiego nieodpłatnej pomocy prawnej. Umowy zostały zawarte na czas określony od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.¹²

Po dokonanej analizie poszczególnych zapisów umów, ustalono, iż stosownie do przepisu art. 6 ust. 2 *unpp* zawierają one wszystkie niezbędne elementy, w tym harmonogram dyżurów oraz zapisy dotyczące możliwości wydłużenia czasu ich trwania na żądanie *starosty*.

Ustalono ponadto, że nie określono specjalizacji dyżurów oraz nie zawarto umowy na prowadzenie nieodpłatnej mediacji w 2019 r.¹³.

II. Procedura podejmowania czynności w przypadku prowadzenia punktów przez organizację pozarządową prowadzącą działalność pożytku publicznego.

Starosta, stosownie do przepisu art. 11 ust. 2 *unpp* podjął działania zmierzające do powierzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego prowadzenie dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz realizację zadań z zakresu edukacji prawnej. Działania te prowadzone były w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (dalej: *udpp*)¹⁴. W dniu 30 października 2018 r. Zarząd Powiatu Gdańskiego ogłosił otwarty konkurs¹⁵ na realizację zadań publicznych z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. W treści ogłoszenia wskazano, że Zarząd Powiatu Gdańskiego ogłasza otwarty konkurs ofert na prowadzenie dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz na realizację zadań edukacji prawnej, który (...) „skierowany jest do organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa lub udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego” (...).

Ponadto w pkt. 4 ogłoszenia podano, iż (...)”w przypadku punktów przeznaczonych na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego każdy oferent może złożyć ofertę opcjonalną na udzielenie w tych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej – na wypadek gdyby w konkursie nie wpłynęła żadna oferta na powierzenie prowadzenia punktu przeznaczonego na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego albo żadna ze złożonych ofert nie spełniałaby wymogów konkursu w części dotyczącej świadczenia w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego”(…).

Mając zatem na uwadze tak sformułowane zapisy ogłoszenia o konkursie, stwierdzić należy, że zastosowano się do przepisów art. 11 ust. 2–2b i ust. 6 *unpp*, tym samym umożliwiono składanie ofert zarówno organizacjom pozarządowym, które mogą świadczyć tylko jedną z usług, jak i obie usługi łącznie.

W ogłoszeniu podano również, że zadanie realizowane będzie w okresie od 1 stycznia 2019 r. do dnia

¹⁰ Akta kontroli str. 352-367

¹¹ Akta kontroli str. 642-661

¹² § 7 ust. 1 umów, akta kontroli str. 368-411

¹³ pismo znak BR.031.15.2018 z 10 grudnia 2018 r., akta kontroli str. 642-661

¹⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 450

¹⁵ Akta kontroli, str. 196-237

31 grudnia 2019 r. w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, wskazując jednocześnie miejsce lokalizacji punktów. Określono wymogi formalne składania ofert, w tym termin składania ofert na dzień 26 listopada 2018 r. oraz zawarto zapisy dotyczące wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania oraz określono zasady przyznawania dotacji.

W dniu 5 grudnia 2018 r. Zarząd Powiatu Gdańskiego wydał Uchwałę Nr 9/2018 w sprawie ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert i zlecenie realizacji zadań publicznych z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w roku 2019 wraz z udzieleniem dotacji na rok 2019. Do prowadzenia wszystkich trzech punktów została wybrana Fundacja Instytut Aktywizacji Regionów w Gdyni. Wybór organizacji pożytku publicznego nastąpił w terminie określonym w art. 11 ustawy zmieniającej¹⁶, tj. do 15 grudnia 2018 r.

W dniu 2 stycznia 2019 r. z Instytutem Aktywizacji Regionów Zarząd Powiatu Gdańskiego zawarł stosowne umowy, dla każdego punktu osobno¹⁷.

Analiza treści zawartych umów wykazała, iż zawierają one wszystkie niezbędne elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1a i 3-6 w zw. z art. 11 ust. 7 *unpp*.

W umowach określono harmonogram udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Ustalono dni i godziny odpowiadają zapisowi przepisu art. 8 ust. 3 *unpp*. Do umów dołączono wykaz osób przewidziany do realizacji zadania będący załącznikiem do złożonej oferty w otwartym konkursie ofert.

Nie odnotowano przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 9a *unpp*.

III. Kontrola i nadzór starosty nad realizacją systemu *npp*.

Ustalono, że *starosta* nie przeprowadził kontroli wykonywania zadania przez organizację pozarządową w trybie art. 8 *unpp*. Monitorowanie wykonania zawartych umów zarówno przez adwokata, radcę prawnego, jak i organizację pozarządową odbywa się poprzez sprawdzanie list obecności¹⁸, kart pracy¹⁹, a w przypadku organizacji pozarządowej również sprawdzanie sprawozdań miesięcznych i rocznych za 2018 r., a od 2019 r. sprawozdania rocznego. Monitorowanie wykonania umów odbywa się również w ramach kontroli doraźnych, wykonywanych przez pracowników gmin, w których zlokalizowane są punkty²⁰.

Należy zauważyć, iż bieżące monitorowanie i kontrolowanie świadczonych usług ma niebagatelne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania systemu *npp*. Jak wskazuje art. 11 ust. 8 *unpp* starosta kontroluje wykonanie umowy przez organizację pozarządową, na zasadach określonych w *udpp*. W ramach tej kontroli starosta dokonuje również sprawdzenia, czy organizacja pozarządowa daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności w zakresie zapewnienia poufności, profesjonalnego i rzetelnego udzielania porad, a także czy w praktyce stosuje zadeklarowane standardy obsługi klientów i wewnętrzny system kontroli jakości (art. 11 ust. 8a *unpp*). W wyniku przeprowadzania czynności kontrolnych powinien powstać dokument, którym starosta poinformuje kontrolowaną organizację o wynikach kontroli, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości bądź uchybień, przekaże wnioski i zalecenia mające na celu usunięcie nieprawidłowości. Dodatkowo organizacja w wyznaczonym terminie, powinna zostać zobowiązana do wykonania zaleceń a następnie powiadomienia starostę o ich realizacji. Powyższe czynności stanowiłyby kompleksowe działania starosty zmierzające do rzetelnej

¹⁶ Ustawa o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 czerwca 2018 r., Dz. U. z 2018 r. poz. 1467;

¹⁷ Akta kontroli str. 270-351

¹⁸ Akta kontroli str. 678-683

¹⁹ Akta kontroli str. 486-501

²⁰ Pismo znak BR.5331.19.2019 z dnia 4 czerwca 2019 r., akta kontroli str. 642-661

oceny realizacji zadania publicznego w szczególności: stopnia realizacji zadania; efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania; prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania; prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem, o których mowa w art. 17 *udpp*.

Analiza przedstawionych do kontroli cz. A *Kart pomocy* za okres styczeń - marzec 2019 r. wykazała, że usługi *npp* udzielane były przez uprawnione osoby zgodnie z przepisami *unpp* i zawartymi umowami. Nie było przypadku pełnienia dyżuru przez wyznaczonego zastępcę.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że stosownie do przepisu § 8 ust. 9 *Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego* z dnia 21 grudnia 2018 r.²¹ (dalej: *rozporządzenie*) starosta przynajmniej raz w miesiącu odbiera części B *Kart pomocy* zgromadzone w urnie, które następnie poddawane są analizie pod względem wprowadzenia usprawnień oraz podniesienia jakości nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Ustalono, że w okresie styczeń-marzec 2019 r. osoby uprawnione nie zamieszczały w wypełnianych *Kartach pomocy* (cz. B) swoich opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym poradnictwie obywatelskim. Starosta stosując się do przepisu § 9 *rozporządzenia*, przekazywał dziekanowi *ORA*, *OIRP* oraz Instytutowi Aktywizacji Regionów informację o braku opinii w cz. B *Kart pomocy* mogących mieć wpływ na sposób wyznaczania przez *ORA* adwokatów i przez *OIRP* radców prawnych, jak również na sposób realizacji przez organizację standardów obsługi oraz sprawowanie wewnętrznego systemu kontroli jakości *npp* lub *npo*²².

Karty pomocy cz. A w pierwszym kwartale 2019 r. gromadzone były przez starostę w formie papierowej i analizowane pod względem kompletności i prawidłowości ich wypełniania. Od 1 kwietnia 2019 r. odbywa się to elektronicznie za pomocą programu „Pomoc prawna”. Od momentu elektronicznego gromadzenia kart prawnicy również składają pisemne oświadczenie o ilości wypełnionych kart w systemie oraz ilości składanych oświadczeń papierowych z art. 4 ust. 2 *unpp*²³.

Ponadto stwierdzono, że każda udzielona porada w zakresie *npp* lub *npo* dokumentowana jest przez wykonawcę w cz. A *Kart pomocy*, zgodnie z art. 7 ust. 1 *unpp* i § 8 *rozporządzenia*. W cz. A *Karty pomocy* zawarto również informacje o przekierowywaniu osób uprawnionych do skorzystania z wyspecjalizowanej pomocy prawnej w innej jednostce nieodpłatnego poradnictwa²⁴.

Zgodnie z uzyskaną informacją, na obsługę i funkcjonowanie punktów *npp* i *npo* do urzędu nie wpłynęły żadne skargi i wnioski²⁵.

Jak wskazuje treść art. 9 ust. 4 *unpp* starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu.

Ustalono, iż informacje dotyczące działania systemu *npp*, w tym funkcjonowania punktów *npp* i *npo* na terenie powiatu gdańskiego zamieszczone zostały na stronie internetowej²⁶ i w Biuletynie Informacji Publicznej *starostwa*, jak również na stronie internetowej Instytutu Aktywizacji Regionów²⁷. Stosownie do zapisu art. 8 ust. 8 *unpp*, starosta umożliwił osobom o różnych potrzebach skorzystanie z *npp* i *npo*. Na stronie *starostwa* zamieszczono informacje, iż osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu

²¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 2492

²² Akta kontroli, str. 502-535

²³ Pismo znak BR.5331.19.2019 z dnia 4 czerwca 2019 r., akta kontroli str. 642-661

²⁴ Akta kontroli str. 540-559

²⁵ Pismo jw.

²⁶ <https://biuletyn.net/powiat-gdanski/?bip=1&cid=276>

²⁷ http://iarorgplpn.cluster026.hosting.ovh.net/?page_id=629, http://iarorgplpn.cluster026.hosting.ovh.net/?page_id=215

się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, może być udzielona pomoc prawna lub świadczone poradnictwo obywatelskie także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Opublikowano również *Listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa*, o której mowa w art. 8a *unpp*. Na dzień rozpoczęcia kontroli *Lista (...)* nie została jeszcze opublikowana w środkach masowego przekazu, do czego zobowiązuje przepis art. 8a ust. 4 pkt 2 *unpp*.

Ustalono, że w 2019 r. organizacja pozarządowa nie przeprowadziła jeszcze żadnych przedsięwzięć związanych z edukacją prawną. Jak poinformował *starosta*²⁸ działania organizacji w tym zakresie przewidziane są na drugie półrocze br.

Ustalono, że *starosta*, stosownie do przepisu art. 8 ust. 5 *unpp*, umożliwił mieszkańcom powiatu gdańskiego dokonywanie zgłoszeń telefonicznie. Rejestrację telefoniczną prowadzi pracownik *starostwa*. Rejestr prowadzonych wizyt od dnia 1 kwietnia 2019 r. jest prowadzony przy pomocy elektronicznego programu „Pomoc prawna”, do którego mają również wgląd radcy prawni i adwokaci oraz pracownik merytoryczny.

IV. Określenie punktów oraz sprawdzenie czy spełniają wymogi określone w § 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego z dnia 21 grudnia 2018 r. na podstawie oględzin.

Powiat Gdański działając na podstawie art. 9 ust. 1 *unpp*, w celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej zawarł w dniu 29 października 2015r. porozumienia z Gminami²⁹: Cedry Wielkie, Suchy Dąb, Pszczółki, Kolbudy, Przywidz i Trąbki Wielkie. Dodatkowo w dniu 19 listopada 2018 r. Zarząd Powiatu Gdańskiego zawarł nowe porozumienie z Gminą Pruszcz Gdański w celu otwarcia punktu świadczenia nieodpłatnego poradnictwa prawnego. Na mocy tych porozumień utworzono dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzone przez adwokatów i radców prawnych, dwa punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzone przez organizację pożytku publicznego oraz jeden punkt nieodpłatnej pomocy prawnej również prowadzony przez organizację pożytku publicznego.

Ponadto w porozumieniach określono dni a także godziny, w których będą odbywały się dyżury oraz adresy lokali. Prowadzenie punktów (*npp* i *npo*) powierzono organizacji pozarządowej wyłonionej w drodze otwartego konkursu ofert³⁰ na realizację zadania publicznego w 2019 r.

Punkty świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowane na terenie powiatu gdańskiego:

1/ Punkt – nieodpłatna pomoc prawna, prowadzony przez radców prawnych. Obejmuje trzy lokale:

- a) Kolbudy, budynek Urzędu Gminy przy ul. Staromłyńskiej 1, czynny w poniedziałek w godzinach 13.00-17.00 oraz wtorek w godzinach 9.00-13.00
- b) Pszczółki, budynek Urzędu Gminy przy ul. Pomorskiej 18, czynny w środę w godzinach 16.00 -20.00
- c) Przywidz, Gminny Ośrodek Kultury przy ul. Gdańskiej 15, czynny w czwartek w godzinach 14.00-18.00 i piątek w godzinach 14.00-18.00

2/ Punkt – nieodpłatna pomoc prawna, prowadzony przez adwokatów . Lokal znajduje się w Pruszczu

²⁸ Pismo jw.

²⁹ Akta kontroli, str. 150-195

³⁰ Akta kontroli, str. 262-269

Gdańskim przy ul. Wojska Polskiego 16, czynny w poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek w godzinach 8.00-12.00, środa w godzinach 12.30-16.30

3/ Punkt – nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, prowadzony przez Fundację Instytutu Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni przy ul. Kopernika 20/3. Lokal znajduje się w Pruszczu Gdańskim przy ul. Wojska Polskiego 16, czynny w poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godzinach 14.00-18.00, w środę w godzinach 8.00-12.00

4/ Punkt – nieodpłatna pomoc prawna, prowadzony przez Fundację Instytutu Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni przy ul. Kopernika 20/3. Obejmuje trzy lokale:

- a) Cedry Wielkie, budynek Urzędu Gminy przy ul. M. Płażyńskiego 16 (aktualnie porady odbywają się w budynku Żuławskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Cedrach Wielkich przy ul. Osadników Wojskowych 4, ze względu na remont UG), czynny w poniedziałek i wtorek w godzinach 9.00-13.00
- b) Suchy Dąb, budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Gdańskiej 17, czynny w środę w godzinach 8.00-12.00
- c) Trąbki Wielkie, budynek Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji przy ul. Sportowej 4, czynny w czwartek i piątek w godzinach 12.00-16.00

5/ Punkt – nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, prowadzony przez Fundację Instytutu Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni przy ul. Kopernika 20/3. Obejmuje trzy lokale:

- a) Rokitnica, budynek Centrum Profilaktyki Uzależnień przy ul. Bałtyckiej 3c, czynny w poniedziałek i środę w godzinach 9.00-13.00
- b) Przywidz, budynek Gminnego Ośrodka Kultury przy ul. Gdańskiej 15, czynny we wtorek i czwartek w godzinach 9.00-13.00
- c) Cedry Wielkie, budynek Urzędu Gminy przy ul. M. Płażyńskiego 16 (aktualnie porady odbywają się w budynku Żuławskiego Ośrodka Kultury i Sportu w Cedrach Wielkich przy ul. Osadników Wojskowych 4, ze względu na remont UG), czynny w piątek w godzinach 9.00 -13.00.

W celu sprawdzenia dostosowania przez powiat lokali, w których prowadzona jest nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, dokonano oględzin wskazanych powyżej lokali. Dokumentami potwierdzającymi wykonanie tych czynności są Protokoły oględzin³¹ zgodnie z art. 27 w związku z art. 31 i 32 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*³². Ustalono, że budynki w których usytuowano lokale w gminach : Suchy Dąb, Rokitnica, Przywidz, Kolbudy, Pszczółki oraz lokal w Starostwie Gdańskim posiadają rozwiązania umożliwiające dostęp osób niepełnosprawnych, gdyż znajdują się na parterze (podjazdy dla wózków inwalidzkich do budynku) Natomiast lokale w gminach: Trąbki Wielkie oraz Cedry Wielkie nie spełniają rozwiązań umożliwiających dostępu dla osób niepełnosprawnych, ponieważ znajdują się na piętrze w budynku, gdzie nie ma windy, co jest niezgodne z § 3 ust. 2 *rozporządzenia*. Punkty w Rokitnicy oraz w Pszczółkach nie zostały oznakowane z zewnątrz budynku, w którym znajduje się lokal.

Rozlokowanie punktów na terenie powiatu spełnia określony w art. 8 ust. 10 *unpp* wymóg dotyczący dogodnego dostępu w zakresie połączeń komunikacyjnych., zgodnie z zasadami określonymi w §5 ust. 3 *rozporządzenia*. Ponadto w poczekalniach znajdowały się informacje o rodzajach i zakresach świadczonej pomocy, dniach i godzinach przyjmowania, sposobach zapisania się na wizytę, listy jednostek udzielających nieodpłatnego poradnictwa oraz zamknięte, nieprzezroczyste i oznakowane urny na części B kart pomocy, zgodnie z wymogami § 5 ust. 4 *rozporządzenia*. Jednakże w większości punktów brakowało kart informacyjnych dostępnych dla klientów, a w punkcie w Cedrach Wielkich dodatkowo nie wywieszono listy jednostek, co stanowi niedopełnienie obowiązku określonego w § 5 ust. 4 pkt 2 *rozporządzenia*. Zaznaczyć należy, że dni oraz godziny udzielania pomocy w uruchomionych punktach pozwalają na korzystanie z niej mieszkańcom w szerokim zakresie czasowym i zostały ustalone zgodnie

³¹ Akta kontroli, str. 686-701

³² Dz.U. Nr 185. poz. 1092

z art. 8 ust. 3 *unpp*. Lokale, w których przyjmuje się mieszkańców stanowią wyodrębnione pomieszczenia zapewniające dyskretność i poufność, stosownie do § 5 ust. 5 *rozporządzenia* przebywanie w nich jest możliwe wyłącznie dla osób uprawnionych. Lokale w gminach: Kolbudy, Przywidz, Pszczółki, Rokitnica, Suchy Dąb oraz w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim wyposażone zostały w wymagane urządzenia: komputer z dostępem do internetu i edytorem tekstów oraz drukarkę. Natomiast w punkcie w Trąbkach Wielkich z uwagi na nieobecność radcy prawnego bądź adwokata dokonano oględzin w obecności osoby wyznaczonej przez *starostwo* – wobec powyższego nie było możliwości zalogowania się do komputera i sprawdzenia wymaganego oprogramowania. Natomiast w lokalu w Cedrach Wielkich nie było dostępnego komputera. Z informacji udzielonej przez osobę odpowiedzialną za punkt *npp* i *npo*, która była obecna podczas oględzin wynika, że radca prawny korzysta ze swojego sprzętu. Ponadto w lokalach znajdowały miejsca siedzące przeznaczone dla osób oczekujących, a także meble umożliwiające bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, o których mowa w § 5 ust. 2 *rozporządzenia*.

V. Prawdopodobieństwa przeznaczenia dotacji na finansowanie zadania – rozdział 75515 – Nieodpłatna pomoc prawna

Realizacja systemu *npp* finansowana jest z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów przez udzielanie dotacji celowej powiatom. Zgodnie z art. 20 *unpp* dotacja jest przeznaczana w 91% na wynagrodzenia z tytułu umów, o których mowa w art. 6 *unpp*, natomiast w przypadku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej - na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w 6% - na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a w 3% - na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej w trybie art. 11 ust. 7 zdanie drugie.

Wysokość dotacji celowej przyznana powiatowi gdańskiemu na realizację zadań związanych z nieodpłatną pomocą prawną na 2019 r. wynosi 330.000 zł³³.

Poniższa tabela przedstawia podział kwoty dotacji, zgodnie z art. 20 *unpp*.

Rodzaj	Plan z ustawy budżetowej po ewentualnych zmianach [zł]	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów [zł]	% zaangażowanie / plan po zmianach
Wynagrodzenia (91%)	300.300,00	-	
- na wynagrodzenie dla adwokatów i radców prawnych (2 punkty)	120.120,00	120.120,00	100,00%
Edukacja prawna (3%)	9.900,00	-	
- dla organizacji – umowa Nr 01/SP/2019	60.060,00	63.360,00	100,00%
- dla organizacji – umowa Nr 02/SP/2019	60.060,00	63.360,00	100,00%
- dla organizacji – umowa Nr 03/SP/2019 + Aneks nr 1 do umowy	60.060,00	63.360,00	100,00%
Obsługa (6%)	19.800,00	-	
Razem z uwzgl. obsługi*	330.000,00	0,00	

³³ Akta kontroli str. 64-101

Ustalono, iż otrzymaną dotację prawidłowo rozdysponowano na wynagrodzenia pomiędzy adwokatów, radców prawnych i organizację pozarządową. Suma wynagrodzeń wynikających z umów z adwokatami i radcami prawnymi nie przekracza kwoty dotacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 *unpp*, w części przypadającej na wynagrodzenia w punkcie (art. 6 ust. 3 *unpp*) i wynosi 120.120,- zł, tj. po 60.060 zł na jeden punkt. W umowach z adwokatem i radcą prawnym w części dot. wynagrodzenia określono ryczałtowo wysokość miesięcznego wynagrodzenia z tytułu udzielania *npp* na kwotę 5.005 zł³⁴. Natomiast w umowach z organizacją pozarządową dodatkowo przyznano część dotacji (3%) na wykonanie zadania edukacji prawnej w rozbiciu na każdy z trzech punktów osobno, tj. po 3.300 zł. Stwierdzić zatem należy, iż dotacja celowa na realizację zadania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2019 r. na terenie powiatu gdańskiego została prawidłowo rozdysponowana.

<p>Stwierdzone nieprawidłowości</p>	<p>- dwa lokale niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych</p> <p>Przyczyny: brak dostatecznej znajomości przepisów <i>unpp</i> i <i>rozporządzenia</i> oraz brak rzetelności w wykonywaniu zadań;</p> <p>Skutki nieprawidłowości: ograniczenie dostępności do usług <i>npp</i> i <i>npo</i> osobom niepełnosprawnym;</p> <p>Osoby odpowiedzialne: pracownik wykonujący kontrolowane zadania, jego bezpośredni przełożony oraz <i>Starosta</i>, jako osoba</p>
<p>Ocena kontrolowanej działalności</p>	<p>pozytywna z nieprawidłowościami</p>

Zalecenia/Wnioski

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, na podstawie art. 46 ust. 3 *ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli*

*w administracji rządowej*⁷⁷ (dalej: *ustawa o kontroli*), zalecam:

- 1) dostosowanie lokali w gminach: Trąbki Wielkie i Cedry Wielkie do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z § 3 ust. 2 *rozporządzenia*,
- 2) udostępnienie w poczekalniach w punktach udzielania *npp* i *npo* kart informacyjnych dostępnych dla klientów oraz dodatkowo list jednostek w punkcie w Cedrach Wielkich zgodnie z obowiązkiem określonym w § 5 ust. 4 pkt 2 *rozporządzenia*.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 *ustawy o kontroli* proszę w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego o przedstawienie informacji o sposobie dostosowania w/w lokali do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz przesłanie zdjęć zamieszczonych w punktach *npp/npo* informacji, stosownie do zalecenia nr 2.

**WOJEWODA POMORSKI
DARIUSZ DRELICH**

³⁴ Akta kontroli str. 368-411